

Kościół pw. Apostołów Piotra i Pawła w Kaniem

Nazwa miejscowości pojawiła się w dawnych dokumentach jako Canye w 1503 r. Parafia prawosławna w Kaniem istniała od 1503 r. Ostatnim księdzem unickim, a zarówno pierwszym popem prawosławnym na naszym terenie był ks. Platomin Wereszko.

Po ukończeniu Akademii Duchownej w Warszawie został mianowany w 1862 roku proboszczem parafii unickiej w Kaniem. 26 lutego 1896 r. otrzymał prawo do noszenia srebrnego medalu na aleksandrowskiej wstędze na pamiątkę imperatora Aleksandra III. Wereszko pochodził z rodziny katolickiej i polskiej. Było bowiem w zwyczaju, że synowie polskiej szlachty przyjmowali obrządek unicki, by zostać księdzem obrządku grecko-katolickiego. Zajmował się również malarstwem i cztery jego obrazy wiszą na ścianach prezbiterium w nowym kościele. Obecnie zachowały się trzy obrazy i są w naszym kościele.

W czasie odwrotu wojsk rosyjskich w sierpniu 1915 roku Platon Wereszko zabrał obraz Matki Boskiej Kańskiej łaskami słynący i wyjechał do Rosji. Wrócił do Kaniem na początku 1918 roku bez obrazu Matki Boskiej. Nie przywiózł już go i takowy przepadł na zawsze. Samotny 80 letni starzec żył jeszcze prawie rok, patrząc na ruinę pracy całego swego życia, które w Kaniem spędził. Nie poruszało to jednaj jego zatwardziałego serca, nie nawrócił się i zmarł w schizmie na początku 1919 roku. Pochowany został na miejscowym cmentarzu.

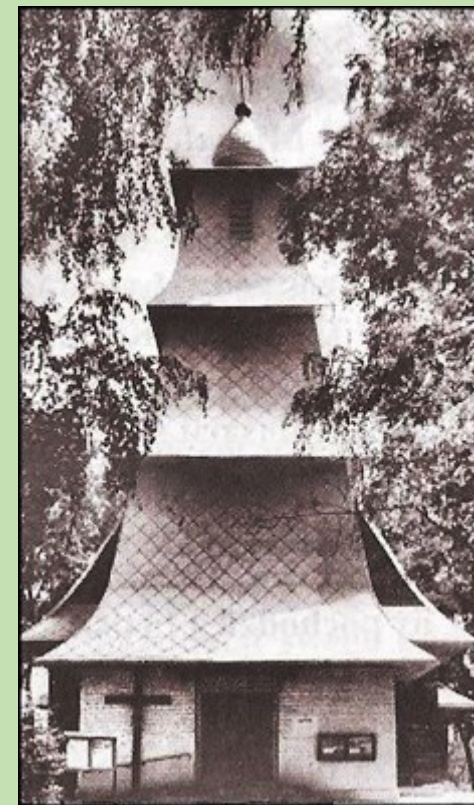
Pierwszym proboszczem rzymskokatolickiej parafii Kaniem został ks. Stanisław Batorski. Wcześniej był prefektem w Łęcznej. Mianowany został przez J.E. Ks. bp. M.L. Fulmana, objął rządy nowoutworzonej parafii w lipcu 1919 roku.

Odznaczał się on pięknym głosem i muzykalnością. Zwrócił głównie uwagę na rozwój śpiewu kościelnego, założył chór oraz pracował wybitnie nad młodzieżą, zakładając w parafii Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Męskiej i Żeńskiej.

Do pierwszej Rady Kościelnej należeli: **Ksawery Wojciechowski, właściciel majątku Kaniem i Wólki Kańskiej** oraz Jan Dudek i Antoni Mielniczuk obaj z Kaniem i Feliks Góra z Wólki Kańskiej.

W kwietniu 1929 roku został przeniesiony na stanowisko proboszcza w Horodle, a następcą jego w Kaniem został ks. Władysław Matuszyński. Jednak nie na długo, ponieważ zamienił się na parafie z ks. Kazimierzem Wojtanem.

Był on spokojnym i cichym pracownikiem na niwie bożej. W czasie swego pobytu w parafii odnowił gruntownie i pozłocił ołtarz główny oraz boczny Św. Franciszka i sprawił nowy obraz do tego ołtarza "Stygmaty Św. Franciszka". **Do głównego ołtarza p. Zofia Wojciechowska, miejscowa dziedziczka**, ofiarowała obraz M. B. Kańskiej, wierną kopię cudownego obrazu wywiezionego przez popa do Rosji w 1915 roku. Jego następcą był ks. Jan Gosek, który zabrał się energicznie do pracy. Wybudował organistówkę, przebudował plebanię i rozpoczął plany o budowie nowego kościoła.

Bardzo dużą pomoc przy budowie okazała ponownie pani **Wojciechowska, współwłaścicielka majątku Kanie**, mając duże znajomości w sferach urzędowych. Budowę kościoła rozpoczęto w 1937 roku, a w 1938 zaczęły się odprawiać nabożeństwa. Stary kościół został sprzedany na rozbiórkę. **Nowy kościół drewniany został wybudowany według projektu inż. Włodzimierza Wojciechowskiego** w stylu zakopiańskim na wzór starych kościółków. Ważniejsze remonty przeprowadzono w 1966, 1967, 1973 roku. Budynek jest drewniany, 3-nawowy, w stylu góralskim, pokryty blachą, ołtarze przeniesione z rozebranego kościoła pounickiego (pocz. XVII w.).

Ołtarz główny drewniany, o charakterze barokowym, z obrazem Serca P. Jezusa, Jezusa Ukrzyżowanego i MB "Kańskiej" (do 1915 r. był tu obraz Matki Bożej czczony przez wiernych, który wywieziono do Rosji, gdzie zaginął).

W niedługim czasie po zakończeniu budowy kościoła w dniu 1 września wybuchła II wojna światowa. W czasie wojny ks. Gosek doznał wielu przykrości. Dnia 2 listopada 1942 roku bp. Fulman, w uznaniu zasług i owocnej pracy ks. Goska w Kaniem, mianował go proboszczem parafii Piaski. W roku 1950 za zasługi położone przy budowie kościoła w Kaniem i odbudowanie zrujnowanego w czasie wojny kościoła w Piaskach, został mianowany kanonikiem kapituły zamojskiej. Proboszczem parafii Kanie został ks. Mieczysław Szulborski.

Obecnie działalność duszpasterską prowadzi Parafia Rzymskokatolicka p.w. Św. Apostołów Piotra i Pawła. Proboszczem jest ks. mgr kanonik Stanisław Furlepa. Na terenie parafii jest dom Sióstr Serafitek, pracujących w Państwowym Domu Pomocy Społecznej. Przy parafii działa również oddział Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży "Emmanuel.

